

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

*О. І. Рибіна, к. е. н., доц., доцент кафедри геодезії та землеустрою
Сумського національного аграрного університету, м. Суми, Україна*

*М. С. Дорошенко, магістрант Сумського національного аграрного
університету, м. Суми, Україна*

Раціональне використання земель сільськогосподарського призначення є важливою проблемою, що вимагає комплексного наукового дослідження і є актуальною. Основні аспекти раціонального використання земель сільськогосподарського призначення спрямовані на дослідження:

– системи землекористування (включає планування використання земель, встановлення регламентів щодо мінімізації негативного впливу аграрного виробництва на довкілля, а також контроль за використанням земель);

– раціонального використання ґрунтів (передбачає використання різних методів обробітку ґрунту);

– використання новітніх технологій та наукових розробок (передбачає застосування новітніх технологій та наукових розробок в аграрному виробництві, що дозволить допомогти підвищити його ефективність та знизити негативний вплив на навколишнє середовище);

– оптимізації використання водних ресурсів з урахуванням впливу на екосистеми та забезпеченням стійкого розвитку аграрного сектору;

– розробки економічно обґрунтованих моделей аграрного виробництва. Їх розробка є ключовим чинником для забезпечення стійкого розвитку аграрного сектору та раціонального використання земель сільськогосподарського призначення. Це означає, що економічні аспекти мають бути враховані при плануванні та реалізації аграрного виробництва. Слід зазначити, що одним з головних завдань при розробці зазначених моделей аграрного виробництва є визначення оптимальної вартості

продукції. Для цього варто використовувати методики розрахунку вартості продукції, враховуючи усі витрати на її виробництво, включаючи затрати на ресурси, працю, технології та інше. Крім того, економічні аспекти мають бути враховані при виборі технологій та методів виробництва, оскільки їх ефективність повинна оцінюватися не лише за екологічними та соціальними критеріями, але й за економічними показниками. Важливим чинником є також оцінка ринкових умов, зокрема попиту та конкуренції на ринку, що дозволяє вибрати найбільш ефективні стратегії для підприємства.

Дослідження принципів раціонального використання земель сільськогосподарського призначення є важливим для досягнення балансу між економічними, екологічними та соціальними аспектами сільського господарства. Це допомагає забезпечити стійкий і сталий розвиток аграрного сектору, зберегти природні ресурси та біорізноманіття, забезпечити продовольчу безпеку, зробити сільське господарство більш ефективним та конкурентоспроможним, а також поліпшити якість життя сільського населення. Отже, на нашу думку, слід виділити наступні принципи: сталого розвитку, екологічної безпеки, соціальної відповідальності, національної безпеки, правової визначеності, наукової обґрунтованості, інноваційності.

Дослідження теоретичних засад раціонального використання земель сільськогосподарського призначення є надзвичайно важливим для України з кількох причин (систематизовано в табл. 1).

Таблиця 1. Причини дослідження теоретичних засад раціонального використання земель в Україні

№	Причини дослідження	Бажаний результат
1	<i>потреба в ефективному використанні земель: Україна має значний потенціал у сільському господарстві, але водночас стикається з викликами щодо недостатньої ефективності використання земельних ресурсів</i>	допомагає розробити і впровадити стратегії та практики, що сприятимуть підвищенню продуктивності, збільшенню врожайності та ефективному використанню земельних площ

Продовж. таблиці 1

2	<i>забезпечення продовольчої безпеки:</i> сільське господарство відіграє ключову роль у забезпеченні населення продовольством	дозволяє розробити оптимальні підходи до вирощування культур, вдосконалення агротехнологій та оптимізації виробничих процесів, що сприятимуть збільшенню врожайності та забезпеченню продовольчої безпеки в країні
3	<i>екологічна стійкість:</i> землеробство пов'язане з використанням природних ресурсів, таких як ґрунти, вода та біорізноманіття	сприяє розробці екологічно стійких підходів до сільськогосподарського виробництва, що дозволяє зберігати родючість ґрунтів, зменшувати негативний вплив на воду та повітря, попереджати забруднення навколишнього середовища та зменшувати викиди шкідливих речовин
4	<i>соціальна відповідальність:</i> дослідження теоретичних засад раціонального використання земель також сприяє врахуванню соціальних аспектів. Ефективне сільське господарство забезпечує не тільки продовольчу безпеку, але й сприяє створенню робочих місць, розвитку сільських територій та підтримці сільських громад	дозволяє впроваджувати соціально відповідальні підходи до розвитку сільського господарства, що сприяють підвищенню якості життя сільського населення та створенню умов для сталого розвитку сільських областей

Всі ці фактори підкреслюють важливість дослідження теоретичних засад раціонального використання земель сільськогосподарського призначення в Україні. Таким чином це дозволяє забезпечити баланс між економічними, екологічними та соціальними аспектами сільського господарства, зберегти природні ресурси та забезпечити стале розвиток сільських територій.